

22.02.2023 – 7-Б

Історія України

Вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Практична робота «Повчання дітям» Володимира Мономаха – кодекс настанов князівської родини»

Мета: ознайомитися з видатним літературним твором Київської держави, дати йому оцінку як історичному джерелу, вчити учнів працювати з першоджерелами, знаходити головну думку, систематизувати й узагальнювати інформацію, виховувати повагу до минулого Батьківщини.

Перегляньте відео: <https://youtu.be/rFJv8NsZIUs>

Актуалізація опорних знань

Пригадаймо:

- За яких умов В. Мономах прийшов до влади?
- Які писемні кодекси Русі-України вам відомі?
- З якою метою Я. Мудрий написав «Руську правду»?

Своє "Повчання дітям" князь Володимир написав у досить поважному віці, однак адресував його не лише дітям, а й усім нащадкам князівсько-боярського стану, про що пише він сам: «Діти мої або хто інший, слухаючи мою грамотицю, не посмійтеся з неї, а прийміть її до свого серця, і не лінуйтеся, а щиро трудіться».

Володимир Мономах вважав, що виховувати дітей слід на позитивних прикладах батьків, дідів. Одним із основних засобів виховання князь вважав освіту: «Що вмієте, того не забувайте, а чого не вмієте, того навчайтесь, — як батько мій, дома сидючи, знав п'ять мов, через те й честь йому була в інших країнах...». Повчання Володимира Мономаха — визначна пам'ятка педагогічної літератури. Великий князь радить своїм дітям любити Батьківщину, захищати її від ворогів, бути хоробрим, трудитися, бути гуманними, чуйним до людей, поважати старших, жаліти дітей, сиріт, поважати жінок: "Перш за все не забувайте убогих, а яко можете, по силі годуйте їх і подавайте сиротам. І вдову захистіть, не дайте сильним губити людину. Хто б не був, правий чи винний перед вами, не вдивайте і не веліть убивати його; якщо і завинив хто в смерті, не губіть християнської душі».

Робота з першоджерелом (прочитайте, усно дайте відповіді)

Із «Повчання дітям» Володимира Мономаха

«...А се — мізерного слабого ума мойого поучення. Послухайте мене, якщо не все прийміте, то хоч половину. ...Усього ж паче — убогих не забувайте, але, наскільки є змога, по силі годуйте й подавайте сироті, і за вдовицю вступитесь самі, а не давайте сильним погубити людину. Ні правого, ні винного не вбивайте (і) не повелівайте вбити його; якщо хто і буде достойн (навіть) смерті, то не погубляйте ніякої душі християнської. ...Паче всього — гордості не майте в серці і в умі.

...Старих шануй, як отця, а молодих — як братів. У домі своїм не лінуйтеся, а за всім дивіться... На війну вийшовши не лінуйтеся, не покладайтеся на воєвод. Ні питтю, ні їді не потурайте, ні спанню.

...Бережися брехні, і пияцтва, і блуду, бо в сьому душа погибає і тіло.

...недужого одвідайте, за мерцем ідіте, тому що всі ми смертні єсмо.

І чоловіка не миніть, не привітавши, добре слово йому подайте».

1. З якою метою написано цей твір?

2. Чого навчав своїх дітей Володимир Мономах?

3. Чому саме такими хотів бачити своїх дітей Володимир?

4. Які думки князя є актуальними й зараз?

Повторення вивченого

- Яку історичну інформацію можна почерпнути з твору «Повчання дітям»

Домашнє завдання: опрацюйте матеріал конспекту. Підготуйтеся до тестування пар. 9-13.

Повторити тему «Руська Правда Я. Мудрого».

Завдання надсилайте на освітню платформу Human, вайбер 097-880-70-81, або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com